

Қуръон ва замонавий илм

17:00 / 30.01.2021 2036

Қуръони Карим нозил бўлганидан бери мунтазам равишда бирор илмий ҳақиқат кашф этилади. Баъзи олимлар «Мана мен одамларга маълум бўлмаган илмий янгиликни кашф этдим. Кашф этишимдан олдин буни ҳеч ким билмасди, ҳеч қаерга ёзилмаган эди» деб ўйлашади. Кейинроқ эса ўша илмий ҳақиқат ҳақида Қуръони Каримда айтилганини кўриб ёки эшитиб, ақллари лол бўлиб, Аллоҳ таоло ҳидоят берса, иймонга келадилар, агар бермаса, залолатда юраверадилар.

Қуръоннинг сифатларидан бири – Ожиз қолдирувчи Китобдир. У ақлларни лол қолдиради, Қуръони Каримга қарши бирор нарса дейишдан ожиз қолдиради, одамларни иймон келтиришга, Қуръонни тан олишга ундайди.

Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васалламнинг даврларида саҳобаи киромлар Қуръони Каримни ўқиб, ундаги оятларни Ҳабибимиз соллаллоҳу алайҳи васаллам тушунтириб берганлари қадар тушуниб, ўша давр шароитидан келиб чиқиб фаҳмлаганлар. Йиллар ўтиб, илм-фан, технология тараққий этгани сари янгидан-янги илмий маълумотлар, кашфиётлар инсониятга эълон қилинмоқда ва ўша ҳақиқатлар борасида Қуръони Каримда очиқ-ойдин ёки ишора тарзида баён қилингани айтилмоқда.

Дунёга машхур физик олимлардан, нисбийлик назарияси асосчиси Альберт Эйнштейн «Осмонга кўтарилиш ҳавонинг камайиб боришига сабаб бўлади, қанча кўп кўтарилса, ҳаво шунча камайиб бориб, охири инсон ҳаво етишмаслиги сабабли бўғилиб қолади» деган.

Эйнштейндан ўн тўрт аср олдин Аллоҳ таолонинг Китоби – Қуръони Каримда шундай дейилган:

هُلِّلْ لِي نَأْ دِرِّي نَمَو ۞ مَالِ سِلِّ لِي هَرْدَصْ حَرْشَيَّ هَيْ دَهَي نَأْ لِي لِي دِرِّي نَمَفْ
هُلِّلْ لِي لَعَجَي كَلْ دَك ۞ ءَامَّ سِلِّ لِي فِ دَعَّ صَيَّ اَمَّنْ اَكْ اَحْرَحْ اَقْوَيَّ صُ هَرْدَصْ لَعَجَي
نُونُ مُمُّي اَل نِي دَلِّ اَل عَسَّ جَّر لِي

«Аллоҳ кимни ҳидоят қилмоқни ирода қилса, унинг кўксини Исломга очиб қўядир. Кимни залолатга кетказишни ирода қилса, унинг кўксини худди осмонга кўтарилаётгандек, тор ва танг қилиб қўядир. Аллоҳ иймон келтирмайдиганларга кирликни ана шундай ўрнаштирур» (Анъом сураси, 125-оят).

Бу оятда юқорига кўтарилган сари инсоннинг нафас олиши қийинлашиб, юраги сиқилиб, бўғилиб, ҳалок бўлиши ўзига хос тарзда баён қилинмоқда. Шу боис ҳам космонавтлар орбитага парвоз чоғида ҳаво етишмаслигидан ўлиб қолмаслиги учун махсус кийим (скафандр) кийиб, қўшимча кислород захираси олиб парвоз қиладилар.

Ўтган асрнинг машхур астрономларидан Ҳаббл исмли олим «Коинот тўхтовсиз равишда кенгайиб, ҳажми ортиб бормоқда» деган.

Ҳабблдан ўн тўрт аср олдин Аллоҳ таолонинг Китоби – Қуръони Каримда шундай дейилган:

نُونُ عَسَّ وُمَلَّ اَن اَو دِي اَب اَه اَن يَنَب ءَامَّ سِلِّ لَو

«Ва осмонни куч қудрат ила бино қилдик. Албатта, Биз уни Кенгайтирувчимиз» (Зориёт сураси, 47-оят).

Коинотдаги жисмлар худди совун пуфаклари каби бир-биридан узоқлашиб бораётганини бугун олимлар эътироф қилмоқдалар.

АҚШдаги Принстон университети қурилиш муҳандислиги соҳаси ўқитувчиси Каролин Фоулер «Ҳаракатсизлик ва ҳаракат нисбий нарсалардир. Чунки олам доимий ҳаракатдадир. Тоғлар ҳам ҳаракатланади» деган.

Шундай қилиб, олимлар биз биладиган тутунга ўхшаш космик чангни кашф этдилар ва у коинот пайдо бўлганидан бошлаб пайдо бўлган деб ҳисобламоқдалар.

Аллоҳ таоло Қуръони Каримда шундай деб марҳамат қилган:

أَفَرَأَيْتُم مَّا كَانَتْ تَأْتِيكُم مِّنَ السَّمَاءِ مَنَاطِلٌ يُسْقِطُ فِيهَا مَاءً سَالِجًا فَاصْبَاغًا يَخْضِبُ بِهِ السَّيِّئَاتِ لِيُجْزَىٰ السَّالِحِينَ ۗ أَلَيْسَ لَدُنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ

«Сўнгра тутун ҳолидаги осмонга истиво қилиб, унга ва ерга: «Икковингиз ихтиёр қилган ҳолингизда ёки мажбур бўлган ҳолингизда келинг!» - деди. Икковлари: «Ихтиёр қилган ҳолимизда келдик», - дедилар» (Фуссилат сураси, 11-оят).

Пулсарлар

Олимлар охирги йилларда янги бир юлдуз турини кашф этдилар. Бу юлдузлар ўзидан худди болғанинг урилишига ўхшаш овоз чиқаради. Айтишларича, ушбу юлдузларнинг овози коинотдаги ҳар қандай жисмни тешиб ўтар экан. Маълумки, арабча «сақбун» сўзининг маъноларидан бири «тешик», «ёриқ», «саақиб» сўзининг маъноларидан бири «ўтувчи», «тешиб ўтувчи»дир.

Аллоҳ таоло Қуръони Каримда шундай деб марҳамат қилган:

بِقَوْلِ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَالنُّجُومِ وَالْجِبَالِ وَالنَّاسِ وَالْحَيَّاتِ وَالشَّيْطَانِ وَالطَّيْرِ وَالْحَيَّةِ وَالشَّجَرِ وَالْأَنْبِيَاءِ وَالْحَمَلِ وَالْشَّيْطَانِ وَالطَّيْرِ وَالْحَيَّةِ وَالشَّجَرِ وَالْأَنْبِيَاءِ وَالْحَمَلِ

«Осмон билан қасам ва ториқ билан қасам. Ториқ нималигини сенга не билдирди? У нур сочиб турувчи юлдуздир» (Ториқ сураси, 1-2-3-оятлар).

«Ториқул бааб» сўзи «эшикни тақиллатувчи» деган маънони билдиради. Арабчада болға сўзи «митроқа» дейилиб, «торқун» масдаридан олинган. Оятда «ториқ» сўзи эшикни тақиллатиш эмас, балки юлдуз маъносида келмоқда. Пулсар ёки нейтрон юлдузлар ўзидан овоз чиқаришини ва уларнинг овози жисмларни тешиб ўтишини айтдик. «Саақиб» сўзи нур сочувчи, тешиб ўтувчи каби маъноларни англатишини ҳисобга олсак, оятда баён этилаётган юлдуз пулсар ёки нейтрон юлдузларга жуда яқин келишини тушуниб етамиз.

Сўзимизни Аллоҳ таолонинг ушбу ояти билан якунласак:

